

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rvperti Abbatis Monasterii Tuitiensis, ordinis sancti
Benedicti, Theologi antiqui ac plane clarissimi, in Cantica
Canticorum de incarnatione Domini commentario[rum],
libri VII**

Rupertus <Tuitensis>

[Köln], 1527

VD16 B 3703

Quia meliora sunt ubera tua uino, fragrantia unguentis optimis. Oleum
effusum nomen tuum, ideo adolescentul[a]e dilexerunt te.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34445

RVPER. IN CANTICA CAN. CA.I.
dictum fuit oris exultantis. Nonne sunt eiuldem
ponderis? Nōne sensus idem est in uerbis seu uo-
cib. diuersis? Sicut audisti & credidisti, sicut au-
disti & credidisti, sicut tibimet in precando dixi-
sti, fiat mihi, ita & factum est tibi. ¶ Deus pater
te osculatus est osculo oris sui. Quis oculus hoc
uidit? Quæ auris audiuit? Cuius in cor hominis
ascendit? Tibi autem o Maria semetipsum re-
uelauit, & osculans, & osculum, & os oscular-
tis. Longe minoris gratia quælibet animadum
datum optimum, siue donum perfectum cond-
pit, defusum descendens ab eodem patre lumi-
num taliter afflatur, talemq; intus in semetipsum
persentit osculantis attractum, ut dicere non du-
biter, nobis autem reuelauit deus per spiritu su-
um. Quanto magis tu o beata in perceptione do-
ni singularis, dum spiritus sanctus superuenit in
te, & uirtus altissimi obumbravit tibi, reuelatio-
nem huiusmodi accepisti. Profecto anima tuali-
quefacta est, ut dilectus locutus est, scilicet de-
us pater locutione admirabili, locutione ineffa-
bili, dum substantiam uerbi sui, cum illo amore
suo spiritu sancto, tuæ menti tuo uentri penitus
insereret: in quo nec primâ similem uisa es, nec
habere sequentem. Et ad angelum quidem dixis-
se suffecerit, fiat mihi secuudum uerbum tuum
angele dei, ut ille osculetur me osculo oris sui, ad
ipsum autem dilectum deum conuersa, loqui &
iubilare anima tua non desit, in ipso experimen-
to suavitatis inenarrabilis, cuius uidelicet iubila-
tionis summa hæc est

¶ **Q**uia meliora sunt ubera tua uino, fra-

Deus p̄fros
culatus
Mariam.
Iac. I

I. **Cer.** 2

Can. 5.
Locutio
nē patris,
ad Mariā.

CA.I.
Idem
Te uo
cut au
o dixi
pater
is hoc
omini
um re
scular
a dum
cond
lumi
ceptis
on du
et su
one do
enit in
relatio
a tuali
ce de
neffa
amor
emitt
s, nec
dixis
tuum
sui, ad
qui &
rimen
iub
o, fra

COMMENTARIO. LIB. I. FO. 5.
grantia unguentis optimis. Oleum effu
sum nomen tuum, ideo adolescentulæ dile
xerunt te.

¶ In Esaia loquitur idem ipse deus. Audite me **Esa. 46.**

domus Iacob, & omne residuum Israhel, q por
tamini a meo utero, qui gestamini a mea uulua.
Usque ad senectam ego ipse, & usque ad canos
ego portabo. Ergo & ubera recte dicitur habe
re, quæ Psalmista non ignorans dicebat. Si exal
taui animam meam, sicut ablactatum super ma
tre sua, ita retributio in anima mea. Quid ergo **Psal. 130**
per ubera eius, nisi dulcedinem eius recte intelli
gimus? Et quid est dulcedo eius, nisi spiritus san
ctus? Talis dulcedo pulchre in duo ubera discri
nitur, quia duo sunt data eiusdem sancti spiritus.

Alterum datum est in remissione peccatorum, cu
ius uidelicet dati ubere, nullus ante hanc beatam
virginem lactatus est sanctorum antiquorum. Alter
num datum est in diuersarum diuisiones siue distri
butiones gratiarum, quo uidelicet ubere lactati ue
teres sancti, & prophetauerunt & multa miracu
la operati sunt. Vt rorique huiuscmodi uberum
latificata dulcedine ineffabili, dum cōcipiso vir
go beata, dum tibi fit secundum hoc uerbum an
geli, spiritus sanctus superueniet in te, & virtus
altissimi obumbrabit tibi: quibus duabus clau
sulis, iam dicta significabatur duo data eiusdem
spiritus sancti, quid aliud dices, nisi meliora
sunt ubera tua uino, fragrantia unguentis opti
mis! ¶ Non fueras experta uitium huius seculi,
uinum uoluptatis carnalis, sine cuius ebrietate
nulla unquam mulier, præterte, concipere potuit,

**Quo uino
potata est
Maria.**

A 5

RUPERTI IN CANT. CAN. CA. I.
aut poterit: & tamen dñjudicare nosti, q̄ melior
aut uehementior, dulcior, atq̄ fortior esset uolu-
ptas siue amor dei: in quo concepisti sine dubio,
potata illius torrente uoluptatis.

Psalm. 35.

Psalm. 50

¶ Et tu quidem ueraciter dicere potueras: Ecce enim in ini-
quitatibus concepta sum, & in peccatis cōcepit
me mater mea. Cum em̄ esses de massa, quæ in
Adam corrupta est, hæreditaria peccati origina-
lis labe non carebas: sed ante faciem huius amo-
ris, peccatum nec illud, nec aliud stare potuit: an
faciem huius ignis stipula omnis interit, ut to-
tum sanctum fieret habitaculum: in quo deusto-
tis noctem mensibus habitaret, tota omnino mu-
da materia, de qua sancta Dei sapientia, domum
æternam sibi met̄ ædificaret.

¶ Prover. 9.

1. Cor. 12.

2. Cor. 2

Maria pro-
phetissa.

¶ Et quia cum tanta dulcedine amoris, præcio-
sa plenæ gratiæ simul infusa sunt charismata, q̄
cæteris ab eodem spiritu dispartiuntur sanctis
& electis: recte ubera illa dixeris, fragrantia un-
guentis optimis. Optima nanque unguenta sunt
charismata hæc, sermo sapientiæ, sermo scien-
tiæ, fides, gratia sanitatum, opera uirtutum, pro-
phetia, discretio spirituum: & cætera, quæ qui
habent, boni odoris sunt & suauiter fragrant, si-
cut unguentum optimum. Vnde apostolus: Deo
gratias, inquit, qui semper triūphat nos in Christo Iesu & odore notitiæ suæ manifestat p̄ nos
in omni loco, q̄a Christi bonus odor sumus deo.

¶ Inter cæteros odores unguentorum, quibus p-
fusa es: prophetia fragravit, etiam longe antea
noscereris. Hoc enim fenserat propheticis nar-
ibus ille qui dixit: Et accessi ad prophetissam, &
concepit, & peperit filium. Nunquid ille solus

COMMENTARIORVM LIB. I. 6

ad te accessit, o prophetissa fidelis! Imo prophete omnes ad te accesserunt, quia prophetæ omni um, & scripturæ omnes in tuum sensum, cum superueniente in te spiritu sancto, conuenerunt. Vbi enim totum se indidit patris uerbum: quomo do abessent scripturæ, quæ de ipso uerbo fonte suo prodierunt? Talia tam bona ubera sunt: Quid deinde? Oleum effusum nomen tuum. Cuius ubera sunt, eius est nomen, id est, cuius est amor uel spiritus, per quem concipitur: eius est uerbum siue filius qui concipitur. Nam filius nomen est patris, præsertim talis filius, tale uerbum: per quod deus in celo & in terra ualde nominatus ualde est inclitus. Nam per uerbum omnia facta sunt quæ fecit deus. Et quis potest aestimare fortitudinem eius? Porro nomen hoc tam forte, tam magnum: ecce est oleum effusum. Mira res. Quid uerbo fortius, & quid oleo suauius? Ergo ne uerbum a sua est natura immutatum? Non: Sed qualitates creaturarum, cum quibus illi ratio est: hinc pro uirtute, illinc pro uitio, diuersæ: immo contrariæ sunt. Verbi gratia: Diabolus in celo per uitium superbis fuit: tu uirgo per uirtutem humiliis in terra apparuisti. Pro qualitatibus tam diuersis tamque contrarijs, uitium idemque uerbum, illi ut flumen tibique ut oleum sese exhibuit, iuxta illud: Deus superbis resistit, humiliibus autem dat gratiam.

Quomodo autem uel in quo est effusum hoc oleum? Ni mirum in eo quod a deo processit, & de inuisibilibus suis ad nr̄a uisibilia uenit, quæ admodum ipse dixit Iudeis: Si deus p̄r uerbo esset,

Esai. 8.

Lucas, I

Iaco. 4.

Oleum effusum uerbo incarnatum

RUPERTI IN CANT. CANTICO.

diligeretis utique me. Ego enim ex deo processi
& ueni. Effusum ergo est oleum, id est, nomen

Ioan. 8.

Adolescē-
tūlæ anīæ
i ngfectæ

Exod. 20.

Deute. 5.

Deut. 13.

1. Ioan. 4.

tuum, quia processit de secreto substantiæ tuae,
uerbum tuæ fortitudinis cum suauitate miserationis.
¶ Et ideo adolescentulæ dilexerunt te. Ni-

hil uerius. Nisi em̄ oleum taliter effusum fuisset
nisi uerbum tuum taliter processisset: adolescen-
tulæ, id est, animæ imperfectæ non ausæ fuissent
diligere te: imo nec ausæ fuissent audire te. Ex-
pli gratia: Steterunt procul dicentes Moysi. Lo-
quere tu nobis & audiemus. Nō loquatur nobis
dominus, ne forte moriamur. Et alibi: Et accessi
stis ad me (ait Moyses) atq; di xistis. Ecce ostendit
nobis dominus deus noster maiestatē & ma-
gnitudinem suā. Vocem eius audiuiimus de me-
dio ignis & probauimus hodie, qđ loquente deo
cum homine uixerit homo, &c. Adeo tunc time-
bant adolescentulæ, nondum quippe oleum era-
effusum. At nunc, dum illud effundis, sicut tunc
promisisti, dicens Moysi: Bene omnia sunt locu-
ti, prophetam suscitabo eis de medio fratum su-
orum simile tui, &c. dum (inquam) taliter effun-
dis, ecce adolescentulæ dilexerunt, id est, certissi-
me diligent te: perfecta charitate foris mittent
timorem, quia consideratio tanti beneficij fidu-
ciam dabit, & credentium mentes excitabit ad
uicissitudinem dilectionis.

¶ Trahe me post te, curremus in odore uen-
torum tuorum

¶ Hactenus exclamationem tuam, o dilecta do-
mini, imitari conabatur i admiratiōe, quasi grā-
dior modus elocutionis: deinceps sermo noster